

De afdeling individuele rechtspositie biedt hulp en bijstand bij allerhande vragen en problemen die voortvloeien uit de werksituatie van leden van de KVLO. Deze juridische bijstand geldt voor leden werkzaam in en buiten het onderwijs. Om een indruk te geven van de zaken die dagelijks op de afdeling Rechtspositie behandeld worden in deze rubriek een selectie uit gestelde vragen of een uitleg over veelvoorkomende zaken. *Door: mr. Sandra Roelofsen*

De term 'aansprakelijkheid' is een hot issue. Dat blijkt uit de vele vragen die aan de afdeling IRP hierover worden gesteld, meestal naar aanleiding van een ongeval, maar ook naar aanleiding van de vele klachten en procedures die tegenwoordig in het onderwijs aan de orde van de dag zijn.

Dat het geven van gymlessen grotere risico's met zich meebrengt dan een les rekenen is bekend en wordt maatschappelijk aanvaardbaar geacht. Een gymdocent zal dan ook niet zo maar aansprakelijk zijn voor opgelopen schade veroorzaakt door een ongeval tijdens de gymlessen. In de eerste plaats niet omdat de werkgever van de docent wettelijk aansprakelijk is voor schade door haar werknemers veroorzaakt. Daarnaast omdat een docent pas persoonlijk aansprakelijk zal worden gehouden als de wederpartij kan aantonen dat de docent verwijtbaar en onzorgvuldig heeft gehandeld door bijvoorbeeld te weinig toezicht te houden of een onmiskenbare onveilige situatie heeft aangeboden.

Sleutelbegrip bij aansprakelijkheidszaken is het begrip 'onrechtmatige daad'. Pas als onrechtmatig handelen of nalaten kan worden aangetoond kan aansprakelijkheid worden vastgesteld. Het belangrijkste criterium hierbij is de *zorgvuldigheidnorm*. Dit omvat voor ons vak onder meer de volgende vragen:

Veilig?

FOTO: ANITA RIEMERSMA

- kon een deskundig en bekwaam docent voorzien dat een ongeval kon plaatsvinden
- kon de docent de ernst van het letsel voorzien gezien de activiteiten die plaatsvonden
- hoe bezwaarlijk was het om voorzorgs- of veiligheidsmaatregelen zoals het plaatsen van matjes te nemen?

Er wordt van u als gymdocent dan ook een grote mate van zorgvuldigheid verwacht in het plannen van uw activiteiten! Daarbij is het verstandig in uw achterhoofd te houden dat lichamelijk letsel als de zwaarste en meest ingrijpende vorm van schade wordt gezien.

AANSPRAKELIJKHEID SCHOOL

De aansprakelijkheid van de school reikt verder dan het schoolgebouw, getuige ook de volgende uitspraak van de Rechtbank Leeuwarden. Het bestuur van een basisschool in Friesland wordt aangesproken voor de schade die een 10-jarige leerling heeft opgelopen toen hij na het schoolzwemmen onder de bus is terechtgekomen.

Met een grote groep leerlingen was de jongen, na de zwemles, vanuit de hal van het zwembadcomplex naar buiten gerend. Daarbij kwam hij ten val, waarbij zijn been bekneld raakte onder het achterwiel van de bus die kwam aanrijden om de kinderen op te halen. De jongen liep daarbij ernstig beenletsel op. De rechtbank is van mening dat op de school een bijzondere zorgplicht rust ten aanzien van de gezondheid en veiligheid van de leerlingen die aan de zorg van de school zijn toevertrouwd.

In dit geval konden de kinderen de hal van het zwembad uitrennen naar buiten zonder dat dit was opgemerkt door een toezichthoudende leerkracht. Dit had voorkomen kunnen worden als de toezichthoudende leerkracht bijvoorbeeld voor de deur was gaan staan; het enkel zeggen dat dit niet mag is daarbij niet voldoende! Omdat de kinderen wel naar buiten konden rennen, met het aanwezige risico van een ongeval, maakt dat de zorgplicht van de school in dit geval geschonden is.

Ook onderzoekt de rechtbank de rol van de buschauffeur bij dit ongeval. Toen de chauffeur de kinderen naar buiten zag rennen, had hij rekening moeten houden met de dode hoek in zijn spiegel waardoor hij een of meer kinderen niet kon zien. Daarom stelt de rechtbank dat ook de buschauffeur gedeeltelijk aansprakelijk kan worden gehouden.

De rechtbank is van mening dat zowel de school als de verzekeraar van de bus ieder de schade voor de helft moet dragen.

Hebt u vragen over deze of andere zaken op rechtspositioneel gebied dan kunt u zich wenden tot de afdeling IRP, te bereiken per e-mail: irp@kvlo.nl en dagelijks van 12.30-16.30 uur op tel.: 030 693 7678.